КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Історичний факультет

Кафедра етнології та краєзнавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана з науково-педагогічної та навчальної роботи
_____ Тарас ПШЕНИЧНИЙ
«____» _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Пам'ятки культури України
Cultural Monuments of Ukraine

для студентів

галузь знань	**03 Гуманітарні науки**
спеціальність	**032 Історія та археологія**
освітній рівень	**другий (магістерський)**
освітня програма	**Історія України**
вид дисципліни	**обов'язкова**

Форма навчання	**денна**
Навчальний рік	**2021 /2022**
Семестр	**2**
Кількість кредитів ECTS	**5**
Мова викладання, навчання та оцінювання	**англійська**
Форма заключного контролю	**іспит**

Викладач: Пилипенко Віктор Володимирович, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри етнології та краєзнавства.

Пролонговано: на 2022/2023 н.р. _____ «__» ___ 2022 р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ___ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробник: Пилипенко Віктор Володимирович, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри етнології та краєзнавства.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри етнології та краєзнавства
_____ Валерій КАПЕЛЮШНИЙ
(підпис)
Протокол № 12 від «30» червня 2021 р.

Схвалено науково - методичною комісією історичного факультету

Протокол від «26» серпня 2021 року № 7

Голова науково-методичної комісії _____ Наталія ТЕРЕС
(підпис)

«29» серпня 2021 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – дати студентам знання про особливу групу кінематографічних пам'яток культури України, створених в результаті діяльності діяльності Всеукраїнського фотокіноуправління (ВУФКУ).

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* становлення та розвиток українського кінематографу у 1920-х роках.
2. *Вміти* визначати характерні риси українського кінематографу у 1920-ті роки.
3. *Володіти навичками* джерельної критики, історичного аналізу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Забезпечення комплексного засвоєння студентами знань про витоки та розвиток українського кінематографу у 1920-ті роки, діяльність ВУФКУ, творчий доробок українських кінорежисерів. Використовується міждисциплінарний підхід до пояснення виникнення та еволюції українського ігрового та документального кіно, аналізується зміст найважливіших кінострічок.

4. Завдання (навчальні цілі): формування цілісної системи знань про український кінематограф 1920-х років. У результаті вивчення курсу студенти повинні ***засвоїти*** інформацію про діяльність ВУФКУ, ***вміти*** пізнавати та пояснювати явища української кінематографічної культури, аналізувати джерела та процес еволюції кінематографа, набути навички роботи з науковою літературою, розуміти значення кіно у житті українського суспільства 1920-х років.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		**Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання**	**Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)**	**Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни**
Код	**Результат навчання**			
1.1	*Знати* предмет, завдання, категорії курсу «Пам'ятки культури України»	*лекція*	*контрольна робота 1 (тест)*	*5%*
1.2	*Знати* методологічні засади вивчення історії українського кінематографа 1920-х років	*лекція*	*контрольна робота 2 (тест)*	*5%*
1.3	*Знати* експериментальний характер фільму Дзиґи Вертова «Людина з кіноапаратом».	*лекція*	*контрольна робота 1 (тест)*	*5%*
1.4	*Знати* про новаторство фільму Михаїла Кауфмана «Навесні».	*лекція*	*контрольна робота 2 (тест)*	*5%*
2.1	*Вміти* аналізувати кінематографічну діяльність Арнольда Кордюма.	*семінар*	*усне опитування*	*5%*
2.2	*Вміти* спираючись на наукові методи пізнання, аналізувати романтичну естетику фільму «Перекоп» Івана Кавалерідзе.	*семінар*	*усне опитування*	*5%*
2.3	*Вміти* аналізувати кінематографічну діяльність Олександра Довженка у 1920-ті роки.	*семінар*	*усне опитування*	*5%*

2.4	*Вміти* визначати естетику та символізм фільму «Звенигора» Олександра Довженка	*семінар*	*усне опитування*	*5%*
2.5	*Вміти* аналізувати поетику фільму «Земля» Олександра Довженка	*лекція*	*реферат*	*10%*
2.6	*Вміти* з'ясовувати роль і місце діяльності Юрія Тютюнника в українському кінематографі	*лекція*	*реферат*	*10%*
2.7	*Вміти визначати* основні етапи діяльності ВУФКУ	*лекція*	*екзамен*	*20%*
2.8	*Вміти* з'ясовувати основні особливості українського кінематографа 1920-х років	*лекція*	*екзамен*	*20%*

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання *(необов'язково для вибіркових дисциплін, які* ***не входять*** *до блоків спеціалізації).*

Результати навчання дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	**1.1**	**1.2.**	**1.3.**	**1.4.**	**2.1**	**2.2**	**2.3.**	**2.4.**	**2.5**	**2.6**	**2.7.**	**2.8.**
6. Здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури з метою їх охорони та можливого подальшого використання.	+	+										
8. Розширювати актуалізовану джерельну базу за рахунок введення до наукового обігу архівних джерел, опрацювання фондів музеїв, участі у наукових й археологічних експедиціях тощо.		+			+	+						
10. Узагальнювати результати власних наукових досліджень і презентувати їх у доповідях, публікаціях державною та іноземною мовами із дотриманням принципів академічної доброчесності та професійної етики.											+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Контрольна робота з тем ЗМ1 (тест): РН 1.1, 1.3 – 10 балів/6 балів.*

2. Контрольна робота з тем ЗМ2 (тест): РН 1.2, 1.4 – 10 балів/6 балів.

3. Реферат з тем ЗМ 1: РН 2.5 – 10 балів/6 балів.

4. Реферат з тем ЗМ2: РН 2.6 – 10 балів/6 балів.

5. Оцінювання роботи під час семінарських занять ЗМ1: РН 2.1-2.2 – 10 балів/6 балів.

6. Оцінювання роботи під час семінарських занять ЗМ2: РН 2.3-2.4– 10 балів/6 балів.

* максимальний бал/ пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю.

- підсумкове оцінювання:

- *форма оцінювання – екзамен;*

- *максимальна кількість балів, які може отримати студент – 40 балів;*

- *Оцінюються такі результати навчання студента:* вміння враховувати історичний досвід формування звичаєвої культури українців в практичній діяльності; вміння з'ясовувати основні особливості культури та побуту українців, які сформувалися на основі звичаєвої культури;

- *форма проведення екзамену – письмова, види завдань – завдання, які потребують розгорнутих відповідей;*

- *мінімальний пороговий рівень екзаменаційної оцінки, за якої іспит вважається складеним* **– 24 бали.**

Необхідна умова допуску до екзамену: студент не допускається до екзамену, якщо під час семестру набрав **менше ніж 20 балів (критично-розрахунковий мінімум). Рекомендований мінімум допуску до екзамену 36 балів.**

7.2 Організація оцінювання:

Контроль знань студента здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Загальну кількість балів студента формують семестрові бали, отримані з усіх тем двох змістових модулів (бали, отримані під час семінарів (усні опитування); бали, отримані за виконання рефератів; бали, отримані під час модульного контролю (за виконання тестових завдань), а також бали, отримані під час складання підсумкового контролю (екзамену), а саме: за виконання запропонованих завдань.

Зміст курсу поділений на 2 змістових модулі. Кожний змістовий модуль включає в себе лекції, семінари, самостійну роботу студентів, які завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу. У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1-7, у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 8-15.

Оцінка успішності знань студентів здійснюється в двох формах: семестрове оцінювання (контрольні роботи, усне опитування, реферати) і підсумкове оцінювання (екзамен).

Загальна сума балів – 100 балів (із них, семестрове оцінювання – максимум 60 балів; підсумкове оцінювання (екзамен) – максимум 40 балів).

Змістовий модуль 1 ***Зародження та основні етапи формування звичаєвої культури українців***			*Змістовий модуль 2* ***Особливості звичаєвої культури українців***			***Екзамен***
30 заліковий бал (максимум)			30 залікових балів (максимум)			
Самостійна робота (реферат)	*Семінари*	*Модульний контроль*	*Самостійна робота (реферат)*	*Семінари*	*Модульний контроль*	40 балів
10 (максимум	10 (максимум)	10 (максимум)	10 (максимум	10 (максимум)	10 (максимум)	(максимум)

Упродовж семестру оцінюється робота студента ***під час кожного семінару*** (доповідь, доповнення, участь у дискусії). Під час семінару студент має можливість досягти від 1 до 5 балів. Критеріями оцінювання відповіді студента під час семінару є:

- повнота розкриття питання 2 бала;
- логіка викладення 1 бал;
- використання основної і додаткової літератури 1 бал;
- аналітичні міркування, вміння робити висновки 1 бал.

Реферат студент подає викладачеві на останньому семінарі кожного Змістового модулю, зокрема Реферат 1 (остання декада березня) і Реферат 2 (перша декада травня). Критеріями оцінки самостійної роботи студента є:

- глибоке розкриття проблеми, відображена власна позиція 10 балів;
- тема розкрита неповно 8 балів;
- реферат суто компілятивного рівня 6 балів;
- розкритий лише окремий аспект 4 бали.

Після завершення відповідно Змістового модулю 1 і Змістового модулю 2 проводяться **контрольні роботи** у формі тестування, зокрема Контрольна робота 1 (остання декада березня) і Контрольна робота 2 (перша декада травня). Завдання з тестування містить 20 запитань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється в 0,5 бала.

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездачі модульних контрольних робіт здійснюються у відповідності до «Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу» від 1 жовтня 2010 року.

Екзаменаційний білет містить два завдання, кожне з яких оцінюється в 20 балів. Критеріями оцінювання відповіді є:

Відповідь повна, подане власне бачення проблеми	19-20
Відповідь повна, подане власне бачення проблеми та зроблені ґрунтовні висновки, проте наявні окремі незначні помилки при викладі фактичного матеріалу	16-18
Відповідь відображає знання фактичного матеріалу з питання	13-15
Відповідь демонструє знання фактичного матеріалу, але допущені окремі помилки	10-12
Відповідь фрагментарна, відображені лише деякі аспекти проблеми	7-9
Відповідь фрагментарна, наявні суттєві помилки при викладі фактичного матеріалу	4-6
Відповідь має значні помилки, або відсутня	1-3

Умовою допуску до екзамену є отримання студентом під час семестрового оцінювання не менше ніж 20 балів (**критично-розрахунковий мінімум**). При цьому обов'язковим є успішне складання модульних контрольних робіт. **Рекомендований мінімум** для допуску до екзамену – 36 балів.

При простому розрахунку отримаємо:

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Екзамен	Підсумкова оцінка
Мінімум	**18**	**18**	**24**	**60**
Максимум	**30**	**30**	**40**	**100**

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і семінарських занять.

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	самостійна робота
1.	**Тема 1.** Cinematographic activities of Dzyga Vertov in the 1920s.	2	2	
2.	**Тема 2.** The experimental character of Dzyga Vertov's film "Man with a film camera".	2		10
3.	**Тема 3.** The innovation of Mikhail Kaufman's film "In Spring".	2	2	10
4.	**Тема 4.** Cinematographic activity of Arnold Kordium. "Dzhalma".	2		10
5.	**Тема 5.** Romantic aesthetics of the film "Perekop" by Ivan Kavaleridze.	2	2	10
6.	**Тема 6.** Cinematographic activity of Oleksandr Dovzhenko in the 1920s.	2	2	10
7.	**Тема 7.** Aesthetics and symbolism of the film "Zvenyhora" by Oleksandr Dovzhenko.	2	2	10
	Реферат з тем ЗМ1			
	Контрольна робота з тем ЗМ1			
8.	**Тема 8.** "Arsenal" by Oleksandr Dovzhenko.	2	2	10

9.	**Тема 9.** Poetics of the film "Earth" by Oleksandr Dovzhenko.	2		
10.	**Тема 10.** Cinematographic activity of Yury Tiutiunnyk.	2	2	10
11.	**Тема 11.** Boris Zavelev – one of the founders of the Ukrainian camera school.	2		
12.	**Тема 12.** Vasyl Krychevskyi as a film director of Ukrainian cinema.	2	2	10
13.	**Тема 13.** Ivan Kavaleridze's work in cinema.	2	2	
14.	**Тема 14.** Cinematographic legacy of Georgy Stabovyi.	2		
15.	**Тема 15.** Danylo Demutskyi as the founder of the National Camera School.	2	2	10
	Реферат з тем ЗМ1			
	Контрольна робота з тем ЗМ1			
	ВСЬОГО	**30**	**20**	**100**

Загальний обсяг *150 год.,* в тому числі:
Лекцій **– *30 год.***
Семінари - ***20 год.***
Самостійна робота – ***100*** год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

Безклубенко С. Д. Українське кіно: начерк історії. – К., 2001.

Берест Б. Історія українського кіна. – Нью-Йорк, 1962.

Госейко Л. Історія українського кінематографа 1896–1995. – К., 2005.

Дацун П. Як починався український кінематограф // Зерна.– Львів-Цвікау-Париж, 1995.– Ч. 2.

Капельгородська Н., Глущенко Є., Синько О. Кіномистецтво України в біографіях. – К., 2004.

Капельгорська Н. М. Кіномистецтво України в біографіях: кінодовідник. – К., 2004.

Капельгорська Н. М., Глущенко Є. С. Начерки далекої кіноісторії. – К., 2005.

Кордюм А. Минуле, яке залишилося з нами. К., 1965. — С. 9-17.

Мащенко М. У нас є велика історія кіно ... // Українська культура. – 1998. – № 7.

Мусієнко Н. Історія українського кіно. Погляд з XXI століття // Кіно-Театр. – 2008. – №4.

Ростіянов Б. Український кінематограф 1920-х рр. і проблеми державотворення // Актуал. пробл.

держ. упр. : наук. зб. / Укр. акад. держ. упр. при Президентові України, Одес. регіон. ін-т держ. упр. – Одеса, 2001. − Вип. 8. − С. 33–43.

Сабуцький М. Літопис першого століття українського кіно // Кіно-Театр. – 2002. – № 2.

Слободян В. Микола Садовський у кіно // Наук. вісн. КНУТКіТ ім. І. К. Карпенка-Карого : зб. наук. пр. – К., 2007. – Вип. 1. – С. 249–253.

Тримбач С. Історія українського кіно (1910–1920-ті роки) // Нариси з історії кіномистецтва України. – К., 2006.

Додаткові:

Длугач М. Киноплакаты. Каталог выставки М. – 1985.

Жукова А. Є., Журов Г. В. Українське Радянське кіномістецтво 1930–1941. – К., 1959.

Журов Г. В. З минуло кіно на Україні: 1896–1917. – К., 1959.

Кордюм А. З архіву кінопам'яті // Крізь кінооб'єктив часу. Спогади ветеранів українського кіно. – К., 1970. –С. 17 –37.

Кордюм А. На порогах // Новини кіноекрану. –1962. – Серпень. – С. 12.

Кордюм А. Останній лоцман: Спогад // Культура і життя. – 1968. – 16, 23, 30 травня.

Корнієнко І. С. Кіно і роки. Від німого до панорамного. – К., 1964.

Корнієнко І. С. Півстоліття українського радянського кіно. – К., 1970.

Корнієнко І. С. Українське радянське кіномистецтво. Нариси 1917–1929. – К., 1959.

Мистецтво України: Біографічний довідник. За ред. А. В. Кудрицького. К.: Українська енциклопедія, 1997. – С. 527.

Мусієнко О. Українське кіно 1930-х років: по той бік соціалістічного реалізму // Нариси з історії кіномістецтва України. – К., 1958.

Савченко Я. Народження українського радянського кіно. – К., 1930.

Садуль Ж. Всеобщая история кино: в 6-ти томах. – М., 1958. – Т. 2.

Шимон О. О. Майстер з берегів Дніпра // Сторінки з історії кіно на Україні. – К., 1964. – С. 39–47.

Шимон О. О. Сторінки історії кіно на Україні. – К., 1964.